

FLEXUDDANNELSEN

Arbejdsmarkedsinklusion i stor skala gennem uddannelse

Nyhedsbrev august 2022

Nyhedsbrev august 2022

Flexuddannelsen

I dette nyhedsbrev kommer vi omkring:

- En præsentation af Flexuddannelsen – i lyset af den aktuelle debat om unge uden for uddannelse og beskæftigelse
- Konference på Christiansborg om evaluering af Flexuddannelsen og deltagernes visioner for fremtiden
- Lang historie kort – endnu ingen politisk beslutning om erhvervsrettet uddannelse til unge efter STU'en
- Velkommen til nye elever årgang 2022-2024 i Esbjerg, Århus og København
- Nyheder

Foto fra konferencen 19. maj:
Jonas Koch/Glad Fonden
Mads Callisen Egevang/Glad Fonden

En præsentation af Flexuddannelsen – i lyset af aktuel debat om unge uden for uddannelse og beskæftigelse

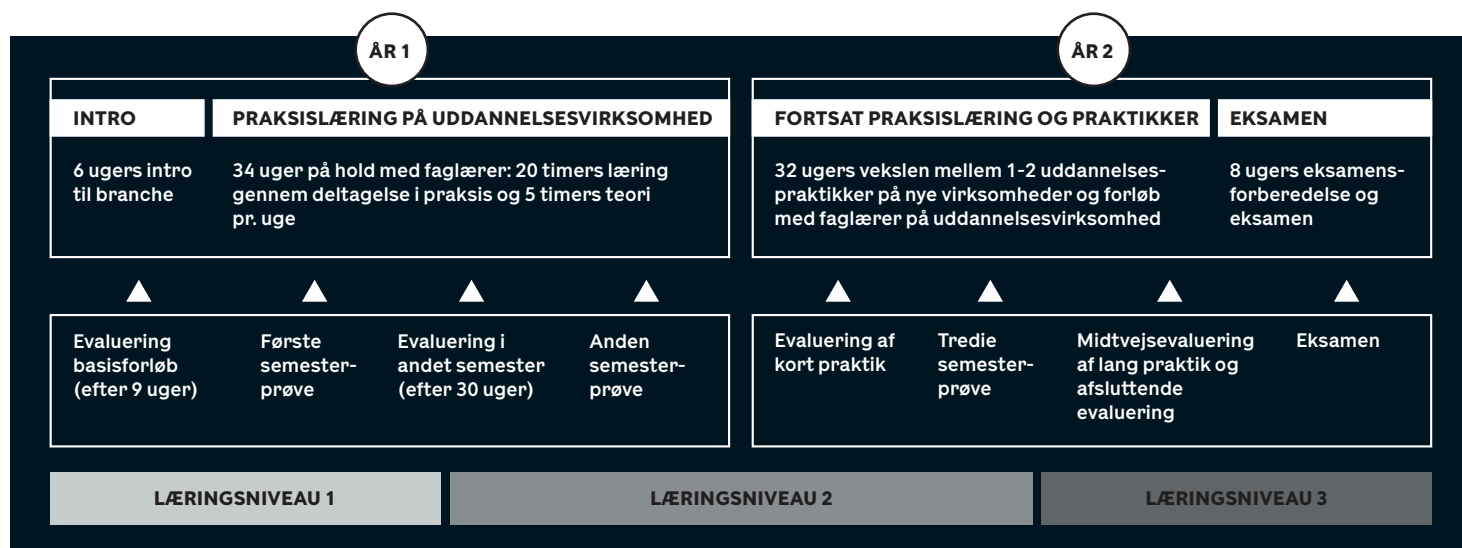
Mange af de 46.000 unge, der ikke er i uddannelse eller job, har et handicap.¹ I den offentlige debat lyder det nu fra flere sider, at unge med handicap ikke skal have et pålæg om at gennemføre en uddannelse, men i stedet skal direkte ud i beskæftigelse. For nogle unge med handicap kan det være en vej at komme direkte i beskæftigelse – hvis det vel at mærke er en mulighed. Men for mange unge med handicap er det – ligesom for unge uden handicap – en nødvendighed at møde arbejdsmarkedet med kompetencer, der er brug for. Uddannelse er et godt udgangspunkt for livslang læring, som er en forudsætning for at kunne blive på arbejdsmarkedet, når konjunkturerne på arbejdsmarkedet ændrer sig.

En vej er derfor også at udvikle erhvervsuddannelser, der er tilrettelagt, så de passer til de unge, der ikke i dag kan komme ind på eller gennemføre en af de eksisterende erhvervsuddannelser. Det er Flexuddannelsen et eksempel på. Det er i længden mere bæredygtigt både for de unge og for de virksomheder, der ansætter. Sammen med store virksomheder og Esbjerg, Aarhus og Københavns kommune har Glad Fonden gennemført forsøg med erhvervsrettet uddannelse til unge med forskellige kognitive handicap som fx autisme, ADHD, generelle indlæringsvanskeligheder eller hjerneskade. Evalueringen af de to første årgange på Flexuddannelsen viser, at de unge opnår kompetencer, der får virksomhederne til at ansætte efter endt uddannelse.

Væsentlige elementer i Flexuddannelsen er:

- Virksomhedsforlagt uddannelse på små hold med ca. 7 elever
- Kort afstand mellem sidemandsoplæring og daglig teoriundervisning
- Fast faglærer med på virksomheden
- Vejledning til alt det 'udenom' uddannelsen, der skal fungere
- Minimum 2 års sammenhængende forløb

UDDANNELSESMODEL

Uddannelsesmodellen er opbygget med 60 ugers undervisning på den samme uddannelsesvirksomhed og 20 uger, hvor eleverne er i en individuel uddannelsespraktik i en mulig aftager-virksomhed. Uddannelsesmodellen er afprøvet i flere variationer.

Der er udviklet og afprøvet uddannelser indenfor detail, køkken, grøn service og lager. Flexuddannelserne er beskrevet med fælles fagområder, kompetencemål og læringsmål med reference til bekendtgørelser og uddannelsesordninger i eksisterende erhvervsuddannelser. Uddannelsesbeskrivelserne danner grundlag for faglærerens planlægning af undervisning og samarbejde med virksomheden om elevernes uddannelse og for den løbende vurdering af elevens progression. De danner ligeledes grundlag for semesterprøver og den afsluttende eksamen med ekstern censor, som kommer fra en beslægtet erhvervsuddannelse. Perspektivet er, at de unge efter afsluttet uddannelse kommer videre i beskæftigelse – fx i fleksjob.

De to første årgange i forsøgsperioden med optag i 2018 og 2019 er støttet af den A.P. Møllerske Støttefond og medfinansieret af Aarhus, Esbjerg og Københavns Kommune, som har været med gennem hele forsøget. Derudover har mindre kommuner, der er med i forsøgsbekendtgørelsen, haft enkelte elever indskrevet. I 2020 finansierede Aarhus Kommune alene et optag for at holde forsøgsprojektet i gang. Optag på årgang 2021 og 2022 er støttet af puljemidler fra staten og fortsat medfinansieret af kommunerne.

KONFERENCE PÅ CHRISTIANSBORG OM EVALUERING AF FLEXUDDANNELSEN

Evalueringen af de 2 første årgange på Flexuddannelsen (2018-2020 og 2019-2021) blev præsenteret af HBS Economics på en konference på Christiansborg den 19. maj i år.

Hovedkonklusionen er, at Flexuddannelsen har skabt positive virkninger og resultater for elever, virksomheder og kommuner. Eleverne har opnået kompetencer, fået mulighed for at indgå i sociale fællesskaber og udviklet en større selvstændighed og myndighed. Derudover har de opnået en bedre tilknytning til arbejdsmarkedet.

Resultaterne
kan læses i en
hand-out-version
HER

Evalueringen
kan hentes i sin
helhed
HER

SUSANNE LEIRE

VIRKSOMHEDERNE BAKKER FULDT OP OM FLEXUDDANNELSEN

De virksomheder, der har stillet sig til rådighed som uddannelsesvirksomhed for et elevhold med faglærere og vejledere, udtrykte på konferencen meget stor tilfredshed med Flexuddannelsen.

Susanne Leire fra H&R Group Diversity, Salling Group indledte med at fortælle, at det var de strukturerede forløb med læringsmål og en fast faglærer, der var med til, at Salling Group i 2018 sagde ja til at være med til at afprøve forsøgsuddannelsen sammen med Glad Fonden, og hun sluttede sit indlæg med at fastslå: "Erfaringerne taler for sig selv. De unge lærer både det faglige men også alt det, der skal til for at være på en arbejdsplads (...) Her fra Salling Group kan kun lyde en absolut kæmpe opbakning til, at denne uddannelse bliver en fast del af uddannelsesmulighederne i Danmark. Den går ind og dækker et hul, der er i uddannelsesmulighederne i dag... Fuldt go herfra."

Kenneth Sørensen, afdelingschef på Salling Groups non-food lager ved Aarslev, Århus fortalte, at det første hold, der blev uddannet på hans lager resulterede i 100 procent beskæftigelse, og det var han og de øvrige ansatte på lageret rigtig stolte af. "En af øjenåbnerne for os, er den enorme udvikling, de unge gennemgår i løbet af de 2 år. For nogens tilfælde er de ved uddannelsesstart rigtig langt fra arbejdsmarkedet til efter to år at være klar til at være fremtidige gode kolleger. Vi er klar til et nyt hold og håber at kunne ansætte endnu flere", sluttede Kenneth sin opsummering af samarbejdet om to uddannelseshold. Mandag den 22. august begyndte endnu et hold på 7 elever på lageret i Aarslev.

KENNETH SØRENSEN

MARIE FLOUGMANN

LARS FAUERSCHOU

Lars Fauerschou, afdelingsleder Københavns Lufthavn fortalte at et struktureret uddannelsesforløb, der vægter sikkerhed og sidemandsoplæring på mange måder minder om den tilgang til oplæring, der er tradition for i lufthavnen, hvilket var med til, at Københavns Lufthavn i 2018 sagde ja til at være med til at afprøve Flexuddannelsen: "Hele forløbet har været spændende for os som virksomhed. De unge har lært rigtig meget... de bliver hurtigt en del af de teams, vi har i forvejen. Det er ret imponerende. Og det, at de har et papir bagefter, gør det også nemmere for os som arbejdsgivere at se, hvad det er for nogle kompetencer, de unge har. Det er 'thumbs up' herfra, og vi håber så, at vores branche er så meget tilbage, at vi i denne omgang kan få nogle fastansat efter endt uddannelse."

Palle Astrup, varehuschef i Kvickly Sundby, COOP fortalte, at han nok havde været lidt skeptisk, da hans hovedkontor præsenterede ham for ideen, men ved det første møde om uddannelsen besluttede han straks at sætte sin butik og herunder undervisningslokale til rådighed for et forsøghold. I dag oplever han, at elevernes tilstedeværelse betyder noget positivt på tværs af afdelingerne. "Men en af de vigtigste ting for mig er den professionelle tilgang fra Glad Fonden. Hele set-up'et omkring uddannelsen med en faglærer, der kommer i praktik forud for uddannelsesstart og lærer varehuset og medarbejdere at kende. Det har betydet, at vi fra start fik et rigtig godt samarbejde" sagde Palle og afsluttede med et ønske om at være med til at uddanne flere hold fremover.

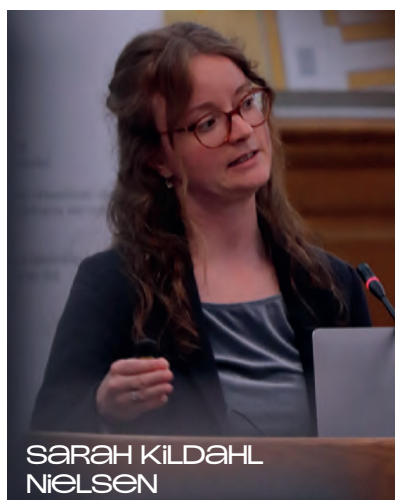
PALLE ASTRUP

PANEDELTAGERNES VISIONER OM FLEXUDDANNELSENS FREMTID

På konferencen var der en god debat og kæmpestor opbakning også fra elever, forældre, kommuner og interesseorganisationer til at uddannelsen skal gøres permanent.

Ole Ross, forælder til elev, der har afsluttet en Flexuddannelse sagde blandt andet, at det var fint at få de økonomiske gevinster af Flexuddannelsen præsenteret, men for ham var det vigtigt at fremhæve den livsglæde og livskvalitet, uddannelsen havde medført for hans søn, som i dag er ansat i elektronikafdelingen i en stor Bilka. ”Jeg aner ikke, hvad vi skulle gøre, hvis ikke der var kommet et forslag om, at han skulle starte på Flexuddannelsen,” sagde Ole Ross. ”Forløbet har været helt eksemplarisk. Faglærer og vejleder set-uppet fungerer, kombinationen af praksis og teori - jeg kan bare tilslutte mig virksomhedernes undren over, hvorfor en permanentgørelse overhovedet er noget, vi behøver diskutere. Det vil betyde enormt meget for unge med særlige behov.”

Johannah, tidligere elev på Flexuddannelsen henvendte sig under paneldebatten til politikerne med budskabet om, at unge med handicap ikke skal gemmes væk, som man gjorde i gamle dage. ”Vi skal have lov at have et liv, hvor vi kan få et arbejde lige som alle andre... Derudover så beder vi om at få den rette støtte og tålmodighed hele vejen igennem... Det er en historisk dag for mig og for en masse unge mennesker, som ser med lige nu (...) Jeg vil gerne takke flexuddannelsen og mine kolleger, nu hvor jeg kan stå i kassen og betjene kunder.”

Glad Fondens administrerende direktør, Mikkel Holmbäck afsluttede konferencen med følgende tjekliste:

- Er det meningsfuldt for de unge, ja! ✓
- Bliver de unge ansat, ja! ✓
- Er virksomhederne positive, ja! ✓
- Er kommunerne positive, ja! ✓
- Kan det betale sig, ja! ✓

Gitte Willumsen, Medlem af Folketinget for Det Konservative Folkeparti sagde i paneldebatten, at for hende var det vigtigt, at vi forfølger folks drømme og for langt de fleste, er det at få lov at bidrage og være noget for andre, og det gør vi blandt andet i et arbejdsliv. "Det at få udsatte ind på arbejdsmarkedet skal vi gøre mere strategisk og systematisk, understregede Gitte Willumsen: Jeg kommer lige fra forhandlingerne om STU, og der er vi flere, der spørger, hvor bliver overbygningen til STU af. Jeg håber, at vi får lavet et stillads, så drømme kan udledes i fremtiden", sluttede hun sit indlæg i paneldebatten.

Anders Winnerskjold, Rådmand for sociale forhold og beskæftigelse i Aarhus Kommune tog udgangspunkt i at næsten alle mennesker har noget at bidrage med, og at der er brug for et gearskifte i forhold til at rumme endnu flere af vores medborgere på arbejdsmarkedet. "Jeg vil kæmpe for, at Flexuddannelsen bliver en national uddannelse på lige fod med andre uddannelser", meldte Rådmanden ud i sit indlæg i paneldebatten.

Thorkild Olesen, Formand for Danske Handicaporganisationer var moderator på konferencen og samlede op på paneldebatten ved blandt andet at sige, at han hørte, at der i panelet og blandt deltagerne var almindelig enighed om, at der skal ske noget nu. Flexuddannelsen skal jo være en uddannelse ligesom alle andre erhvervsuddannelser: "Hvis vi som samfund mener, at alle skal bidrage og at livslang uddannelse er en del af det, er vi nødt til at erkende, at der også er brug for en uddannelse som den her", sagde Thorkild Olesen og fastslog også, at herfra er det et politisk spørgsmål, og derfor skal Glad Fonden og alle andre inden for handicapbevægelsen sørge for, at der bliver holdt momentum og fortsat presse på. Til slut opfordrede formanden for Danske Handicaporganisationer politikerne til at skrive uddannelse til unge med handicap på dagsordenen i den kommende valgkamp.

Konferencen blev streamet og kan ses i sin helhed på **HER**

Annette Wittrup, H&R Group Diversity, Salling Group spurgte i sit indlæg i paneldebatten: "Hvad venter vi på? Det her virker. Så kære politikere, og alle andre, der kan påvirke noget, lad os komme i gang. Jeg er sikker på, at virksomhederne er klar til at åbne armene. Vi er en landsdækkende virksomhed, og jeg har en venteliste så lang med virksomheder, der ikke er med i de tre forsøgskommuner, som er klar til at gå i gang, når vi må. Så jeg siger det igen og igen. Lad os nu komme i gang. Hvad venter vi på?"

LANG HISTORIE KORT

- politisk beslutning om uddannelse til unge efter STU'en udsat

Med reform af førtidspensionen i 2012 blev der markeret en politisk forventning om, at flere unge med handicap skulle gøre sig gældende på arbejdsmarkedet. Unge under 40 år skulle i højere grad end tidligere have afprøvet deres arbejdsevne med henblik på at arbejde evt. i fleksjob i stedet for per automatik at få tildelt en førtidspension. De fleste unge – også dem med handicap – drømmer om at få en uddannelse og et job, så intentionen var Glad Fonden enig i. Men forudsætningerne var bare ikke til stede. For at få et job, skal man kunne noget, der er efterspurgt på arbejdsmarkedet. Det lærer man gennem uddannelse. Det er ikke tilstrækkeligt at få afklaret sin arbejdsevne. Derfor igangsatte Glad Fonden forsøg med erhvervsrettet uddannelse til unge, der havde afsluttet en Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse, STU.

I 2018 blev der stillet et forslag til folketingsbeslutning, der vedrørte revision af STU'en samt en overbygning til STU'en. I forslaget stod der om overbygningsuddannelsen: 'Det kunne f.eks. foregå inden for rammerne af Gladfondens tre skitserede uddannelsesmodeller, hvor der er gode erfaringer med at kombinere praktik med undervisning afstemt til den enkelte elevs situation'. Det endte med en beretning fra Undervisningsudvalget, som blev vedtaget med et flertal af partier på tværs af Folketinget², som pålagde den daværende undervisningsminister til sammen med beskæftigelsesministeren at indkalde Folketingets partier til forhandlinger.

I februar 2021 blev undervisningsminister, Pernille Rosenkrantz-Theil, kaldt i åben samråd af Jens Henrik Thulesen Dahl, medlem af Folketinget vedr. manglende opfølgning på beretningen og flertalsbeslutningen fra 2018. Ministeren svarede, at forhandlinger om revision af STU'en forestod, så snart samfundet igen åbnede efter Coronapandemien. Når forhandlingerne om STU'en var på plads, ville ministeren tage fat på spørgsmålet om en overbygningsuddannelse. Ministeren har tidligere skriftligt ladet Glad Fonden vide, at hun afventede en evaluering af Flexuddannelsen, før hun ville tage stilling til en forankring.

Evalueringen af de 2 første årgange på Flexuddannelsen forelå i begyndelsen af marts i år og blev præsenteret på en konference på Christiansborg den 19. maj.

Forhandlingene om STU'en mundede stort set samtidig ud i en aftale, hvor der ikke blev taget stilling til muligheden for erhvervsrettet uddannelse efter STU'en. Det sidste optag på Flexuddannelsen er derfor indtil videre de elever, der netop er begyndt på uddannelsen og afslutter i juni 2024. Der er ikke finansiering til optag på Flexuddannelsen august 2023. Derfor må Glad Fonden og vores samarbejdskommuner sige til de unge, vejledere og forældre, der lige nu henvender sig, at vi ikke ved, om vi har mulighed for at udbyde uddannelsen til næste år. Det samme gælder unge fra andre kommuner end de 6, der fra starten blev en del af forsøgsbekendtgørelsen. De har heller ikke her i det sidste optag haft mulighed for at blive optaget, selvom de er i målgruppen og ikke har andre muligheder for at få en erhvervsrettet uddannelse.

Glad Fonden opfordrer derfor fortsat de uddannelsesansvarlige politikere på Christiansborg til at tage de juridiske og økonomiske beslutninger, der skal til for at flere unge fremover kan få den uddannelse, de drømmer om, og derefter komme ud på arbejdsmarkedet i meningsfulde job – uanset hvor i landet de bor.

²B 96 Forslag til folketingsbeslutning om kvalitetssikring af særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) og oprettelse af en tilhørende overbygning til uddannelsen.

VELKOMMEN TIL NYE ELEVER OG NYE VIRKSOMHEDER PÅ FLEXUDDANNELSEN OG FARVEL TIL FÆDIGUDDANNEDE ELEVER

Velkommen til nye elever og nye virksomheder på Flexuddannelsen og farvel til fædiguddannede elever.

I august i år er 5 nye elevhold påbegyndt en Flexuddannelse. Ugerne op til uddannelsesstart brugte faglærere og vejledere på at planlægge uddannelsesåret. Blandt andet var faglærerne i praktik i de nye uddannelsesvirksomheder, så de kunne lære afdelingsledere, medarbejdere og arbejdsgange at kende, og sammen med virksomheden planlægge opstart og første semester.

For detailuddannelsernes vedkommende er der tale om et nyt samarbejde mellem Glad Fonden og Bilka Esbjerg og Bilka One Stop i Fields. I Bilka One Stop kender de dog allerede Flexuddannelsen, fordi butikken tidligere har ansat fire unge, der afsluttede flexuddannelsen juni 2021.

Lageruddannelsen i Århus fortsætter på Salling Groups lager i Aarslev, som allerede har været med til at uddanne to hold flexelever og ansat en del af de fædiguddannede elever.

Derudover genoptages samarbejdet om en køkkenuddannelse med Madkastellet i Københavns Zoo og grøn serviceuddannelsen i Københavns Lufthavn efter en 2-årig pause i forbindelse med Coronanedlukning. Vi glædede os alle sammen til at komme i gang på virksomhederne den 22. august, hvor eleverne havde været igennem en første introduktionsperiode, hvor de har lært de øvrige elever, deres faglærer og vejleder at kende.

Andetårseleverne mødte op efter ferien 8. august, og mange var glade for at komme i gang efter sommerferien. Lagereleverne, der bliver uddannet i samarbejde med Terminal Ishøj fik særlig opmærksomhed, da Louise Gade, Executive Vice President, HR i Salling Group under sit besøg i midten af august gav sig god tid til at tale med eleverne, deres faglærer og afdelingschef Søren Petersen for at høre om deres erfaring med Flexuddannelsen. Der blev også tid til at spise kage og stemningen var i top.

Ved udgangen af august afslutter et hold lagerelever i Århus. Alle de elever, der afslutter på dette hold er videre i job umiddelbart i forlængelse af uddannelsen. Stort tillykke!

Nyheder

Analyse fra Arbejderevægelsens Erhvervsråd udarbejdet for Danske Handicaporganisationer viser, at 40 procent af de ca. 46.000 unge uden uddannelse og job har et handicap <https://handicap.dk/unge-uden-job-uddannelse>

Konference 29. august: Ligeværd inviterer til STB – Særligt Tilrettelagt Beskæftigelses konference. Konferencen stiller skarpt på, hvordan forpligtende partnerskaber hjælper motiverede og kvalificerede unge i uddannelse og/eller i job. Konferencen henvender sig til aktører og personer med viden, erfaring og interesse for at skabe en Særlig Tilrettelagt Beskæftigelsesindsats: <https://www.ligevaerd.dk/arrangementer/stb-saerlig-tilrettelagt-beskaeftigelses-konference/>

Video: [Flexuddannelse – fra elev til medarbejder og medborger \(14 min.\)](https://vimeo.com/708602122/94f76d4c84) <https://vimeo.com/708602122/94f76d4c84>

Video: Flexuddannelsen kort fortalt (3 minutter) <https://www.youtube.com/watch?v=Y2CAduL95HI>

GLAD